

Idee 40. Schoolkinderen met rookmelderopdracht naar huis!

Geef voorlichting over brandveiligheid (rookmelder, vluchtplan) aan kinderen op scholen. Doe het zelf of stimuleer leraren om dit te doen. U kunt hiervoor gebruik maken van een speciaal hiervoor ontwikkelde digitale lesbrief. (klik hier).

Maak het interactief door de kinderen thuis te laten controleren of ze een rookmelder hebben, of deze werkt en of deze regelmatig onderhouden wordt. Geen rookmelders? Ouders kunnen met de antwoordkaart via school rookmelders bestellen.

Als u wilt, kunt u de actie uitbreiden met informatie over het voorkomen van brand of EHBO. U kunt de actie ook combineren met een schoolontruimingsoefening.

De distributie van de rookmelders is eenvoudig voor de brandweer. U levert de rookmelders gewoon af bij school. Zo hoeft u de rookmelders dus maar op 1 of enkele scholen af te leveren, in plaats van langs diverse woningen te gaan. De kinderen nemen de rookmelders mee naar huis.

Doel:

Het vergroten van de kennis over brandpreventie en met name rookmelders bij kinderen en het stimuleren van de plaatsing van rookmelders in huishoudens waar ze nog niet hangen.

Doelgroepen:

- Kinderen basisscholen (alle groepen), waarschijnlijk is de noodzaak het grootst bij scholen in achterstandgebieden.
- Schoolhoofd / bestuur / docenten basisscholen
- Ouders

Benodigheden:

- Lesbrief (zie voorbeeld)
- Kleurplaten (zie bijlagen)
- Controleformulier incl. antwoordkaart (zie voorbeeld)
- Aankondigingsbrief richting schooldirectie/bestuur (zie voorbeeld)
- Aankondigingsbrief richting ouders (zie voorbeeld)
- Folders en posters uit het assortiment 'Nationale Brandpreventieweek – 365 dagen per jaar'. (zie ook voorlichtingsmaterialen op www.brandpreventieweek.nl)
- Rookmelders (evt. te bestellen via First Alert: 040-2844453, mschwalbach@firstalert.co.uk)
- Evt. uitdeelkaartjes met de eerste hulp regels (Brandwonden St.: 0251-275555, info@brandwonden.nl).

Stappenplan

Stap 1

Kijk of de rookmelders gratis verstrekt kunnen worden (door gemeentegelden of een lokale sponsor) of dat hier een kostprijs voor gevraagd gaat worden. Pas dit aan in het inschrijfformulier. Maak afspraken met een rookmelderleverancier.

Stap 2

Schrijf een brief aan scholen, waarin u aangeeft dat u (tijdens de brandpreventieweek) bereid bent uw medewerking te verlenen aan projecten en thema's die een raakvlak hebben met brand en brandpreventie (water, verkeer, beroepen, brandwonden e.d.).

Stap 3

a. Zelf les geven

Geef 'een les' over de oorzaken van brand (zie bijgevoegde lesbrief).

Let op: laat kinderen vooral zelf vertellen en pas op dat je kinderen niet bang maakt.

De boodschap is dat het belangrijk is om snel je huis uit te komen als er brand is. De rookmelder is hierbij een belangrijk hulpmiddel en vluchtplan ook. Dat is de kern van de boodschap. Daarnaast kun je het ook hebben over wat je kunt doen om brand te voorkomen en eventueel ook wat te doen bij brandwonden.



Gebruik aanschouwelijk materiaal: dia's, verbrande spullen/speelgoed, rookmelder, blusdeken, vluchtplan etc.

Zorg dat u goed voorbereid bent. Wanneer u weinig of geen ervaring heeft met het verzorgen van 'lessen' is het verstandig om uw les een keer droog (zonder publiek) af te draaien. Neem de tijd op. Bedenk dat het maar weinigen gegeven is de aandacht van kinderen langer dan een half uur vast te houden.

b. de docent(e) stimuleren deze les te geven

Geef de docente de lesbrief, folders, poster, kleurplaten en visuele materialen zoals dia's/foto's, verbrande spullen/speelgoed, rookmelder, blusdeken, folders, poster, etc.

Stap 6

Geef de kinderen het controleformulier mee naar huis inclusief de rookmelderfolder met de opdracht dat ze de antwoordkaart binnen een week inleveren bij de docent. Mogelijk kun je een kleine loterij houden onder de kinderen die de kaart hebben ingeleverd met een klein prijsje. In de klas bespreekt de docent de ingeleverde formulieren.

Stap 7

Wanneer u weet hoeveel rookmelders er nodig zijn voor één (of meerdere) scholen, kunt u ze bestellen.

Stap 9

Organiseer een moment om de rookmelders af te leveren en uit te delen.

Stap 8

Nodig een verslaggever van een plaatselijke krant uit voor de les/demonstratie of voor de uitreiking van de rookmelders. Anders kunt u zelf voor een verslag (met foto) zorgen, dat u opstuurt naar de redactie. Het voorbeeldpersbericht kan u hierbij helpen.

Controleformulier (incl. bestelformulier)

Op scholen is steeds meer aandacht voor brandveiligheid.

Maar hoe brandveilig is het bij jullie thuis? Met dit brandveiligheidscontroleformulier kunt u nakijken of uw huis brandveilig is. Het is een speelse manier om de aandacht te vestigen op de noodzaak van het nemen van brandpreventieve maatregelen in en rondom de woning.

Leerlingen basisschool: Loop samen met je ouders/verzorgers door het lijstje van brandveiligheidsactiviteiten en kijk in de folder of het beter kan. Onderneem meteen actie en zorg dat jullie huis binnen een week veiliger is gemaakt.



ANTWOORDKAART VOOR SCHOOL

Wij vinden brandveiligheid in en rondom het huis erg belangrijk. Ons gezin beantwoordt onderstaande vragen. Daarna lezen we in de rookmelderfolder of de brandveiligheid beter kan door bijv. rookmelders aan te schaffen, hem schoon te maken of de batterij te vervangen.

Vragen:

1	Hebben jullie thuis rookmelders hangen?	
2	Hoeveel rookmelders hangen er?	
3	Waar hangen de rookmelders?	
4	Doen ze het allemaal?	
5	Testen jullie de rookmelders wel eens? Hoe vaak?	
6	Wanneer zijn de rookmelders voor het laatst schoongemaakt?	

Bespreek je antwoorden in de klas met de lerares/leraar.
Heeft u behoefte aan extra rookmelders? Bestel ze dan via onderstaand formulier.

Eventuele bestelling rookmelder

Ik heb geen extra rookmelders nodig.

Bij deze bestel ik:

- 1 rookmelder (kosten: gratis / x Euro)
 - 2 rookmelders (kosten: gratis / x Euro)
 - 3 rookmelders (kosten: gratis / x Euro)
- (s.v.p. in blokletters invullen)

Familie (naam en voorletters):	
Adres:	
Postcode & woonplaats	
Telefoonnummer:	

Datum: oktober 2007

Handtekening ouder(s): Handtekening kind:



Voorbeeld aankondigingsbrief richting schooldirectie/bestuur

Pyrodam, dd mm jjjj

Basisschool Prevent
Vuurlaan 80
1122 BB PYRODAM

Geachte mevrouw/heer,

Op oktober gaat dit jaar de Nationale Brandpreventieweek van start. In deze week willen wij als brandweer graag het belang van brandpreventie onder de aandacht van velen brengen.

Brand in woonhuizen komt vaker voor dan u denkt. Jaarlijks rukt de brandweer ruim 8000 keer uit om een woningbrand te blussen. En dan laten we branden waarvoor de brandweer niet in actie hoeft te komen nog buiten beschouwing. Onder de slachtoffers van brand bevinden zich veel kinderen.

Tijdens deze week willen wij u daarom graag ondersteunen bij mogelijke klassenactiviteiten aangaande dit onderwerp.

Wij kunnen bijvoorbeeld medewerking verlenen aan projecten en thema's die een raakvlak hebben met brand en brandpreventie (water, beroepen, vuurwerk, brandwonden e.d.). Wij achten het namelijk van het grootste belang dat kinderen in de schoolleeftijd enige bagage meekrijgen over de preventie van brand, brandwonden en over de directe hulp (in het geval dat brand hen toch overkomt).

Optie 1:

Wij komen graag naar u toe en geven een uurtje les in brandpreventie. Aan de informatieve les met veel visueel materiaal koppelen we een leuke actie, waarbij kinderen met een speciaal brandveiligheidscontrole formulier naar huis gaan. Deze kunnen ze samen met hun ouders invullen. Mochten ze nog geen rookmelders hebben, kunnen ze deze ook op dit formulier bestellen. Wij leveren het bestelde rookmelders graag persoonlijk bij u op school af om zo de brandveiligheid te vergroten.

Optie 2:

We hebben een heel leuk aanbod voor u. Graag geven we u een lesbrief, met kleurplaten en rookmelders en al. Daaraan koppelen we een leuke actie, waarbij kinderen met een speciaal brandveiligheidscontrole formulier naar huis gaan. Deze kunnen ze samen met hun ouders invullen. Mochten ze nog geen rookmelders hebben, dan kunnen ze deze ook via dit formulier bestellen. Wij leveren het bestelde rookmelders graag persoonlijk bij u op school af om zo de brandveiligheid te vergroten.

Indien u geïnteresseerd bent in ons aanbod, kunt u contact opnemen met ondergetekende.

Met vriendelijke groet,

J. Alert
commandant brandweer



Voorbeeld aankondigingbrief richting ouder(s)/ verzorger(s)

Pyrodam, dd mm jjjj

Familie Jansen
Vuurlaan 13
1122 BA PYRODAM

Geachte mevrouw/heer,

Op ... oktober gaat dit jaar de Nationale Brandpreventieweek van start. In deze week willen wij samen met de brandweer graag het belang van brandpreventie onder de aandacht van velen brengen.

Brand in woonhuizen komt vaker voor dan u denkt. Jaarlijks rukt de brandweer ruim 8.000 keer uit om een woningbrand te blussen. En dan laten we branden waarvoor de brandweer niet in actie hoeft te komen nog buiten beschouwing. Onder de slachtoffers van brand bevinden zich vaak kinderen.

Tijdens deze week willen wij u en uw gezin daarom graag ondersteunen bij het creëren van een optimale brandveiligheid in huis. Wij achten het namelijk van het grootste belang dat kinderen in de schoolleeftijd enige bagage meekrijgen over de preventie van brand, brandwonden en over de directe hulp (in het geval dat brand hen toch overkomt).

Na een informatieve les met veel visueel materiaal, zullen de kinderen met een speciaal brandveiligheidscontrole formulier naar huis komen. Deze kunnen ze samen met u invullen. Mocht u nog geen rookmelders in huis hebben, dan kunt u deze ook via dit formulier bestellen via school.

Mocht u nog vragen hebben, dan kunt u gerust contact met ons opnemen.

Met vriendelijke groet,

Z. School
Directeur Basisschool de Melder

Lesbrief 'Geef brand geen kans!'

Vuur

Veel dingen in huis kunnen brandgevaarlijk zijn. In de keuken kook je op vuur of warmte en in de huiskamer staat de tv en andere elektrische apparaten die brand kunnen veroorzaken. Er zijn elk jaar zo'n vijfduizend woningbranden. Je moet dus goed weten hoe je brand kunt voorkomen en wat je moet doen bij brand.

De vuurdriehoek

Voor vuur heb je drie dingen nodig. Samen vormen ze de vuurdriehoek:

1. Brandstof: hout, papier of gas bijvoorbeeld.
2. Zuurstof: lucht dus.
3. Warmte: een vonkje of een straal zonlicht kan genoeg zijn.

Vuur maken

Vuur maken doe je met een aansteker of met lucifers. Maar hoe doe je dat als je op een onbewoond eiland terecht komt en je hebt niets bij je? Eerst moet je brandstof zoeken. Hout is er waarschijnlijk wel te vinden. Lucht is overal om je heen. Zo heb je al twee van de drie elementen van de vuurdriehoek.

Waxinekaarsje onder glas

Als je een waxinelichtje op een schotel legt en deze aansteekt. Dan heb je brandstof (paraffine), zuurstof uit de lucht en warmte door de vlam. Plaats nu maar eens een glas op het waxinelichtje. Dan raakt de zuurstof op en dooft de kaars.

Brand is levensgevaarlijk!

Brand is levensgevaarlijk. Een brand wordt razendsnel groter. Als je een klein vuurtje niet meteen kunt doven, moet je maken dat je wekomt. Dus... als er brand is... vlucht en sla alarm!

Rookmelder onmisbaar

Een rookmelder is onmisbaar. Zo'n melder geeft alarm wanneer er brand ontstaat. Terwijl je slaapt kun je niet ruiken... maar wel horen!

Een rookmelder maakt je wakker. Zo kun je snel vluchten via het vluchtplan dat je samen met je ouders bedacht hebt.

Rookmeldertest

Laat één van de kinderen de rookmelder testen, zodat het geluid bekend wordt. Ga daarna achter de deur van de klas staan met de rookmelder, zodat ze horen hoe hard deze ook door de deur heen nog klinkt. Mocht u meerdere rookmelders hebben, dan kunt u ook met een groepje kinderen ter plekke een rookmelderalarmconcert doen.

Ontruimingsoefening

Bespreek met docenten de organisatie van een ontruimingsoefening. Treed op als waarnemer, wanneer de school een ontruimingsoefening organiseert. Geef na afloop uw deskundig commentaar, zowel aan leerkrachten als kinderen.

De meeste ongevallen waarbij brand en brandwonden ontstaan, zijn te voorkomen. Het is daarom belangrijk dat kinderen weten hoe ze een en ander kunnen voorkomen. In deze lesbrief treft u een aantal suggesties aan om op beknopte wijze iets aan dit onderwerp te doen.

Bij deze lesbrief behoren drie kopieervellen, die u kunt downloaden op www.brandpreventieweek.nl.

1. Kleurplaat voor de lagere groepen (brandweerwagen);
 2. Kijk- en kleurplaat voor de hogere groepen (huisbrand met rookmelder);
 3. Zoek-de-foutenplaat (keuken met allerlei gevaarlijke situaties);
- Aan de hand van deze kopieervellen kunt u een aantal activiteiten doen.

Klassenactiviteit of kringgesprek over brand- en brandwondenpreventie

Aan de hand van de kopieervellen 2 en 3 kan in de vorm van een kringgesprek aandacht worden besteed aan de preventie van brand en brandwonden. Het is aan de leerkracht om te beoordelen welke activiteit het beste bij het niveau van zijn of haar groep past. De volgende onderwerpen kunnen daarbij aan bod komen:

Kopieervel 2 (huisbrand en rookmelder)

- Hoe had de brand voorkomen kunnen worden? (Nooit vuurtje stoken en zeker niet dicht bij het huis of bij bomen, etc).
- Gebruik nooit spiritus of benzine bij het maken van vuur (ook niet bij de barbecue).
- Wat kunnen de gevolgen van brand of brandwonden zijn? (Schade, persoonlijke spullen kwijt, littekens, etc)
- Wat is een rookmelder en waarom is deze zo belangrijk?
- Wat moet je doen bij brand? (o.a. huisgenoten waarschuwen, laag bij de grond blijven, huis snel verlaten -hoe doe je dat??- , 112 bellen)
- Wat moet je doen bij brandwonden? vlammen doven (niet hollen, maar rollen), koelen (eerst water, de rest komt later) ten minste 10 minuten met lauw zacht stromend leidingwater, niets op de wond smeren, wond steriel afdekken. Eventueel kunt u bij de brandwonden stichting uitdeelkaartjes met de eerste hulp regels bij brandwonden bestellen (0251-275555, info@brandwonden.nl).

Kopieervel 3 (Keuken)

Laat de kinderen de gevaarlijke situaties zoeken die brand of brandwonden kunnen veroorzaken. Eventueel kunnen ze die aankruisen op het kopieervel. Bespreek ze in de klas. De gevaarlijke situaties zijn: theepot op tafel, waxinelicht onder theepot, sokken op de kachel, strijkijzer op stof, kaars op tafel, spelende kinderen, hond in keuken, speelgoed in keuken, koffiezetapparaat met lang snoer, pan met steel naar voren, open oven, spiritus naast fornuis, lucifers open op tafel, vloerkleed met struikelomslag en open draden aan plafond.

Hoe kun je die risico's vermijden of minimaliseren?

Wat moet je doen als je per ongeluk toch brandwonden oploopt? vlammen doven (niet hollen, maar rollen), koelen (eerst water, de rest komt later) ten minste 5 minuten met lauw zacht stromend leidingwater, niets op de wond smeren, wond steriel afdekken.

Extra optie: Vluchtplan

Niet blussen maar vluchten!

Als je thuis de rookmelder hoort afgaan, en er is brand... dan moet je vluchten en elkaar buiten opzoeken. Probeer de brand niet te blussen. Dan kun je gewond raken... of erger nog.

- Blijf rustig
- Waarschuw anderen.
- Vlucht via de snelste route.
- Gebruik nooit de lift.
- Is er veel rook? Hou je hoofd laag: daar is minder rook en zie je meer. Hou als het kan een natte doek voor je mond en neus.
- Bel 112 zodra je veilig bent.

Hoe vlucht je?

Een vluchtplan is een afspraak die je samen maakt. Dan weet je wat je moet doen als je snel moet vluchten. Bij brand heb je geen tijd om dit te bespreken.

- Spreek de snelste en veiligste vluchtroute met elkaar af.
- Bedenk een tweede route voor het geval de eerste geblokkeerd is.
- Weet van tevoren wie welk persoon in veiligheid brengt.
- Spreek af wie de dieren in veiligheid brengt.
- Zorg dat je bij de sleutel van de voor- en achterdeur kunt.
- Bepaal een ontmoetingsplaats buiten.
- Oefen de vluchtroute met je gezin en check dat iedereen veilig is.

Teken een vluchtplan!

Teken je huis, teken jouw kamer en teken brand in de keuken. Teken ook de ontmoetingsplek die jullie buiten hebben afgesproken. Stel dat je op jouw kamer bent. Via welke route kun je het veiligst vluchten als er in de keuken brand is uitgebroken? Wat is de tweede route die je kunt kiezen? Wie breng jij nog meer in veiligheid? Wie zorgt er voor de huisdieren? Teken de plek waar de sleutel van de voordeur ligt.

Doe het vluchtplanspel

Leerelement: Ken de vluchtroute, zorg voor anderen.

1. 4 Rookmelders
2. 15 Blinddoeken
3. Ruimte om spel te spelen
4. Mogelijkheden om geluid te maken.
5. Stopwatch of horloge

Om jongeren te laten voelen hoe moeilijk het is om bij brand zichzelf en anderen in veiligheid te brengen is het vluchtplanspel bedoeld. De leerlingen moeten zo snel mogelijk vanuit een bepaalde plaats in het gebouw via een aangewezen route op een afgesproken plaats buiten de school aankomen. Het spelelement zorgt ervoor dat ze samen vertrekken en aankomen. De groep die het eerst in het geheel aankomt heeft gewonnen.

Deel de klas in drie groepen en laat 5 personen uit elke groep een blinddoek omdoen. Leg uit dat er brand in de school is en dat de leerlingen door de rook niets meer kunnen zien. Het is dan ook belangrijk om zo snel mogelijk buiten te komen. Maar iedereen moet naar buiten. Er mag niemand achterblijven. Dus je moet elkaar helpen.

Vanuit een vaste plaats moeten de drie groepen tegelijkertijd richting de aangewezen plaats buiten het gebouw vertrekken. De andere groepsleden mogen de geblinddoekte niet aanraken. Maar moeten er wel voor zorgen dat ze niet vallen, struikelen of zich bezeren. Ze moeten ze als het ware pratende naar buiten krijgen. De verstaanbaarheid wordt bemoeilijkt door het gepiep van de rookmelder die elke groep naar buiten moet meenemen.

De groep die het eerste buiten op de afgesproken plaats is heeft gewonnen.

Extra optie: EHBO; Eerste Hulp bij Ongevallen

Een brandwond is anders dan een snee of een schaafwond. Een brandwond maakt je huid stuk. Je huid is weggebrand. Soms beschadigd een brandwond de huid zo erg dat de wond niet meer vanzelf over gaat.

Eerste hulp is belangrijk!

Snelle eerste hulp bij brandwonden is heel belangrijk omdat koelen met water ervoor zorgt dat de brandwond niet erger wordt. Dus hoe sneller je begint met koelen, met water,... hoe beter!

Een brandwond is als een gekookt ei.

Wanneer een ei heeft gekookt en daarna afgespoeld wordt met koud water, voelt het ei koud aan. Maar de hitte uit het ei komt snel weer terug aan de oppervlakte. Pas wanneer het ei langer gekookt wordt, daalt de temperatuur en blijft het ei koud aanvoelen..... zpo is het ook met brandwonden.

Eerste hulp regels bij brandwonden

Eerst water, de rest komt later!

1. Koel de wond +/- 10 minuten met, bij voorkeur, lauw zachtstromend leidingwater. De hitte in de huid moet helemaal weg. Anders veroorzaakt de hitte nog meer schade.
2. Voorkom onderkoeling... Koel alleen de wond! Als je met te koud water koelt, koelt je huid zoveel af dat je het heel koud krijgt. Dat heet 'onderkoeling'. Onderkoeling is levensgevaarlijk. Je krijgt het dan zo koud dat je heel ziek wordt.
3. Waarschuw een arts bij: blaren, aangetaste huid, elektrische en chemische verbranding
4. Verwijder alleen de kleding die niet aan de wond kleeft.
Smeer niets op een brandwond. Bij een doktersbehandeling worden smeersels weer verwijderd. Dat kan erg pijnlijk zijn. Smeer er dus zelf maar niets op.
5. Bedek de wond met steriel verband of een schone doek.
6. Geef het slachtoffer geen eten of drinken. Als je nog geopereerd moet worden in het ziekenhuis, is het beter dat er geen eten en drinken in je maag zit. Anders moet je overgeven.
7. Vervoer het slachtoffer, indien mogelijk, zittend. Het hoofd moet boven de rest van het lichaam blijven. Anders krijg je het benauwd.

NB. Eventueel kunt u bij de brandwonden stichting uitdeelkaartjes met de eerste hulp regels bij brandwonden bestellen (0251-275555, info@brandwonden.nl).

Hou je hand maar eens onder de koude kraan

Kijk hoe lang je je hand onder de koude kraan kunt houden zonder dan het zeer doet. Dat hou je maar een paar minuten vol. Daarom moet je met lauw zachtstromend water koelen.

Niet hollen maar rollen!

Staat iemand in brand? Blijf rustig en ga niet rennen. Rennen zorgt ervoor dat de vlammen groter worden.

- Doof de vlammen met water. Ga bijvoorbeeld onder de douche staan.
- Doe een (blus)deken om, een stevige jas of een gordijn. Hou deze bij de nek dicht, zodat de vlammen niet bij het gezicht komen. En rol de stof over de vlammen.
- Rol over de grond.

Ken de eerste hulpregels bij brandwonden. Dan weet jij hoe je kunt helpen als er een brandwondenongeluk gebeurt. Oefen maar!

Pas de eerste hulpregels toe!

Speel dat iemand in brand staat. Alleen als iemand in brand staat mag je hem laten struikelen. Dat moet zelfs. Door te rollen doven de vlammen. Gebruik een jas om een leerling te doven en maak duidelijk dat de jas bij de nek dicht moet zijn om de vlammen weg te houden bij het gezicht. Laat de kinderen zelf proberen om een kind dat zogenaamd in brand staat te doven. Bespreek en pas, indien van toepassing, de eerste hulpregels toe.



Bijlagen:

- Kopieervel 1
- Kopieervel 2
- Kopieervel 3